

ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА У ЛІСАХ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «САФАРІ ХХІ»

Карташова А.Г. гр. 205-22м-01

Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доц. **В.В. Горошко**
Державний біотехнологічний університет

У період різкого перетворення соціально-економічних відносин в Україні кардинально змінилося ставлення до природних ресурсів, їх значенням і використанню. Ці зміни, в певній мірі, не могли не торкнутися і мисливського господарства. Мисливське господарство, незважаючи на особливу інерційність відбиваючих в них соціальних процесів, виявилось у важкій економічній ситуації та на сьогодні є навіть збитковим у багатьох регіонах нашої країни. В Україні, через низьке поголів'я диких мисливських тварин, їх добування в сотні разів менше, ніж у країнах ЄС, де ринок торгівлі дичиною іноді є складовою економіки. У нас не розвинена трофейна справа, відсутня культура полювання, мисливська просвіта, наука та робота з громадкістю. Важливо, щоб галузь мисливського господарства органічно вписалася в еколого-економічну систему країни, забезпечила використання сприятливих природних умов і ресурсів та сприяла зросту економічної привабливості регіонів, їх самофінансуванню.

Нажаль в Україні дуже гостро стоїть питання браконьєрства. Нами встановлено, що існує певний взаємозв'язок між економічним станом держави та кількістю порушень на полюванні (насамперед браконьєрства). Кількість випадків браконьєрства залежить від наявності населених місць біля мисливських господарств. За даними Харківського обласного управління лісового та мисливського господарства встановлено, що впродовж 2012 – 2022 років кількість правопорушень пов'язаних з полюванням залежно від року різна та коливається від 135 до 190 випадків. Починаючи з 2012 року до 2019 року включно спостерігається тенденція до збільшення кількості правопорушень. У 2020 році зафіксовано порівняно до попереднього 2019 року значне зменшення кількості правопорушень, що певною мірою можна пояснити політичною ситуацією в країні.

ТОВ «Сафарі ХХІ» – мисливське господарство, яке розміщене в центральній частині Харківської області на території Чугуївського та Печенізького адміністративного району. У межах мисливського господарства «Сафарі ХХІ» представлені оптимальні умови для кабана та косулі європейської, натомість для оленя благородного умови менш придатні. Фактична кількість оленя становить 13 голів, косулі європейської 121, кабана 4. Розрахована оптимальна кількість оленя

становить 37 голів, косулі 120, кабана 42. На виробництві необхідно впроваджувати заходи насамперед направлені на збільшення популяції кабана та оленя, до величин оптимально встановлених. У зв'язку з низькою чисельністю кабана необхідна повна заборона полювання на нього.

За результатами проведеного аналізу біотехнічних міроприємств у межах досліджуваного господарства нами встановлено, що для підвищення рівня ведення мисливського господарства у ТОВ «Сафарі XXI» необхідно збільшити кількість біотехнічних споруд, а саме мисливських веж, мисливських будинків (постійних та тимчасових), навісів для зберігання кормів, тимчасових проміжних кормосховищ, провести облаштування водопоїв, а також розробити оптимальну систему руху автотранспорту при розвозі кормів, та руху егерської служби.

При аналізі проведених полювань в продовж 2019-2022 років у ТОВ «Сафарі XXI» нами встановлено, що частка полювання загоном становить 65 %, полювання з вишки – 20 %, полювання підходом – 10 %, полювання із засідки та полювання з-під собак лише 5 %. Окремо необхідно відзначити, що під час колективних полювань фактично відстрілюються як самці так і самиці, при цьому перевагу мисливці віддають більш крупним особинам, що негативно впливає на якісну структуру існуючих популяцій як кабана так і інших мисливських звірів. Отже необхідно зменшити частку колективного полювання та збільшити частку інших видів полювання – трофейного, з підходу, полювання з засідки, з мисливськими собаками тощо.

Встановлено, що середня кількість мисливців у колективах, що полювали у мисливському господарстві впродовж 2019-2022 років становить 9,5 чоловік, що є доволі низькою чисельністю. Необхідно збільшити мисливські колективи до 15 чоловік.

Зафіксовано випадки використання не кульових набоїв з гладкоствольних рушниць, що значно впливає на кількість пораних звірів та суттєво понижує рівень техніки безпеки на полюваннях;

За результатами спостережень за поведінкою тварин на підгодівельних майданчиках встановлено, що крупні особини кабана виходять на підгодівельні майданчики та на місця призначенні для проведення трофейного полювання у темний період доби. При цьому самки з молодим поголів'ям виходять значно раніше. Тому на нашу думку необхідно дозволити використання нічних оптичних пристроїв та модераторів звуку, що дозволить на більш високому рівні проводити трофейне полювання. На нашу думку, використання модераторів звуку зменшують фактор занепокоєння звірів, а також дозволяють проводити полювання на мінімально дозволеній відстані від населених пунктів.